

Nr 26

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändrad lydelse av 72 § lagen den 14 september 1944 (nr 705) om aktiebolag.

Genom en den 3 april 1959 dagtecknad, till lagutskott hänvisat proposition, nr 142, vilken behandlats av första lagutskottet, har Kungl. Maj:t under åberopande av propositionen bilagda i statsrådet och lagrådet förda protokoll föreslagit riksdagen att antaga följande vid propositionen fogade förslag till

Lag

**om ändrad lydelse av 72 § lagen den 14 september 1944 (nr 705)
om aktiebolag**

Härigenom förordnas, att 72 § lagen den 14 september 1944 om aktiebolag¹ skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives.

(Gällande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

72 §.

1 mom. Ändå att — — — överstigit skulderna.

2 mom. Vid tillämpning av bestämmelserna i 1 mom. skall ej bland skulderna inräknas:

a) gäld, för vilken bolaget lämnat säkerhet av in-teckning inom sextio procent av senast fastställda taxeringsvärdet för

jordbruksfastighet;

fastighet, belägen i stad, köping eller municipalsamhälle, å vilken finnes uppförd byggnad huvudsakligen innehållande lägenheter för uthyrning till bostads-, butiks- eller kontorsändamål; eller

annan egendom, vilken enligt bestämmelse som meddelas av Konungen må anses erbjuda motsvarande säkerhet;

2 mom. Vid tillämpning av bestämmelserna i 1 mom. skall ej bland skulderna inräknas:

a) gäld, för vilken bolaget lämnat säkerhet av in-teckning inom sextio procent av senast fastställda taxeringsvärdet för

jordbruksfastighet;

fastighet, belägen i stad, köping eller municipalsamhälle, å vilken finnes uppförd byggnad huvudsakligen innehållande lägenheter för uthyrning till bostads-, butiks- eller kontorsändamål; eller

annan egendom, vilken enligt bestämmelse som meddelas av Konungen må anses erbjuda motsvarande säkerhet;

¹ Senaste lydelse, se SFS 1948:187.

(Gällande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

b) gäld till Svenska skeppshypotekskassan eller annan inrättning som Konungen bestämmer, för vilken bolaget lämnat godkänd säkerhet av inteckning i fartyg.

b) gäld, för vilken bolaget lämnat säkerhet av inteckning i fartyg inom trettio procent av det värde som av svensk försäkringsanstalt eller utländsk försäkringsanstalt, som har rätt att driva försäkringsrörelse här i riket, åsatts fartyget vid civilförsäkring mot totalförlust.

Har för — — — — — bland skulderna.

Där förskott — — — — — är tillverkat.

3 mom. Konungen må — — — — — därtill föranleda.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1959; dock att äldre lydelsen skall gälla såvitt fråga är om gäld till Svenska skeppshypotekskassan eller annan inrättning, som Konungen med stöd av bemyndigandet i 72 § 2 mom. b) äldre lydelsen bestämt, samt för gälden före nämnda dag lämnats godkänd säkerhet av inteckning i fartyg.

Inledning

Med anledning av en skrivelse den 12 oktober 1957 från Sveriges redareförening rörande tillämpningen av bestämmelserna i 72 § aktiebolagslagen om fondering och utdelningsbegränsning i bolag med viss skuldsättning har inom justitiedepartementet i januari 1959 upprättats en promemoria i ämnet med förslag till lag om ändrad lydelse av nämnda paragraf.

Över promemorian jämte det därvid fogade lagförslaget har efter remiss yttranden avgivits av kommerskollegium, som vid sitt yttrande fogat yttranden från handelskamrarna i Stockholm, Göteborg och Malmö, sjöfartsstyrelsen, som jämväl överlämnat ett från Rederiföreningen för mindre fartyg inhämtat yttrande, samt bank- och fondinspektionen, försäkringsinspektionen, sparbanksinspektionen, statens lånenämnd för den mindre skeppsfarten, Svenska bankföreningen, Svenska försäkringsbolags riksförbund, Svenska sparbanksföreningen, Sveriges industriförbund, Sveriges redareförening, Svenska skeppshypotekskassan och Svensk fartygskredit aktiebolag.

Gällande bestämmelser

För att tillgodose behovet av konsolidering i aktiebolag föreskrives i 72 § 1 mom. lagen om aktiebolag, att aktiebolag i viss utsträckning skall avsätta

medel till reservfonden eller en skuldregleringsfond, om bolagets skulder enligt balansräkningen överstiger dess eget bundna kapital, d. v. s. summan av aktiekapitalet, reservfonden och skuldregleringsfonden. Vid tillämpningen av dessa bestämmelser skall emellertid enligt 72 § 2 mom. a) bland skulderna ej inräknas gäld, för vilken lämnats viss närmare angiven säkerhet. I första hand kommer här i betraktande skulder mot säkra fastighetsinteckningar. Såsom sådana anses inteckning inom sextio procent av senast fastställda taxeringsvärdet för jordbruksfastighet och för fastighet i stad, köping eller municipalsamhälle, på vilken finnes uppförd byggnad som huvudsakligen innehåller lägenheter för uthyrning till bostads-, butiks- eller kontorsändamål. Enligt 72 § 2 mom. b) skall bland skulderna ej heller inräknas gäld till Svenska skeppshypotekskassan eller annan inrättning som Kungl. Maj:t bestämmer, för vilken bolaget lämnat godkänd säkerhet av inteckning i fartyg. Sistnämnda stadgande infördes i lagen på begäran av bl. a. Sveriges redareförening. I propositionen med förslag till lag om aktiebolag m. m. (nr 5/1944 s. 281) motiverade föredragande departementschefen stadgandet på följande sätt:

Med hänsyn till de förutsättningar, under vilka Svenska skeppshypotekskassan äger bevilja lån mot säkerhet i fartygsinteckning, torde vidare några allvarligare farhågor ej heller kunna hysas mot att, såsom Sveriges redareförening hemställt, medgiva avdrag för gäld på grund av lån mot inteckningssäkerhet hos kassan. Jag vill därför förorda, att ett undantag i sådant hänseende vid beräkning av skulderna medgives. För närvarande torde belåning av fartygsinteckning på annat håll än hos skeppshypotekskassan sakna praktisk betydelse. Då förhållandena emellertid framdeles kunna förändras, synes lämpligt att medgiva Kungl. Maj:t möjlighet att jämställa annan inrättning med nämnda kassa.

Med stöd av det i lagen givna bemyndigandet har Kungl. Maj:t genom kungörelse den 18 februari 1955 (nr 62) förordnat, att vid tillämpning av bestämmelserna i 72 § 1 mom. aktiebolagslagen bland aktiebolags skulder ej skall inräknas gäld till Svensk fartygskredit aktiebolag, för vilken lämnats godkänd säkerhet av inteckning i fartyg.

Framställningen från Sveriges redareförening

I sin förut omnämnda skrivelse har Sveriges redareförening hemställt, att Kungl. Maj:t ville med stöd av bemyndigandet i 72 § 2 mom. b) aktiebolagslagen förordna, att vid tillämpning av bestämmelserna i 1 mom. saggda paragraf bland aktiebolags skulder ej skall inräknas gäld till bank, försäkringsinrättning, understödsförening, under offentlig tillsyn stående stiftelse eller statens lånefond för den mindre skeppsfarten, under förutsättning att för gälden lämnats godkänd säkerhet av inteckning i fartyg. Redareföreningen förklarade sig icke ha något att erinra emot att fartygsinteckningen skulle ligga inom femtio procent av fartygets värde.

Till stöd för framställningen anförde redareföreningen bl. a. följande:

Efter aktiebolagslagens tillkomst har — icke minst under de allra senaste åren — en i detta sammanhang betydelsefull förskjutning inträtt i

sjöfartsnäringens kreditförhållanden. Den rådande kreditransoneringen har sålunda mycket hårt gått ut över Svenska skeppshypotekskassans verksamhet. De för utlåning disponibla medlen ha rent av minskat, vartill kommer att dessa medel på grund av penningvärdets fall icke längre ha samma värde som tidigare. Samtidigt härmed har den svenska handelsflottan expanderat kraftigt. Det svenska tonnage, som vid aktiebolagslagens tillkomst år 1944 uppgick till 1 420 600 bruttoton, utgör i dagens läge 3 061 000 bruttoton. Just för det nytillkomna tonnage har ett starkt lånebehov av naturliga skäl gjort sig gällande. De nämnda faktorerna ha samverkat till att rederierna måst söka sig andra långgivare än Svenska skeppshypotekskassan. Vad departementschefen anförde i propositionen till 1944 års riksdag om att belåning av fartygsinteckning på annat håll än hos skeppshypotekskassan saknade praktisk betydelse, äger därför ej längre giltighet.

En del av rederinäringens lånebehov täckes numera hos Svensk fartygskredit aktiebolag. Även denna institution har emellertid haft kraftig känning av kreditåtstramningen och har därför och av andra skäl icke kunnat tillgodose mer än en del av kreditbehovet. Bland kreditgivare av betydelse för den svenska sjöfartsnäringen märkas i dagens läge banker, försäkringsinrättningar, understödsföreningar och stiftelser ävensom Statens lånefond för den mindre skeppsfarten. De nu avsedda kreditgivarna stå — med undantag för vissa stiftelser — under offentlig myndighets kontroll. Man har anledning räkna med, att prövningen av låneansökningar sker med samma noggrannhet hos dessa kreditgivare som hos Svenska skeppshypotekskassan och Svensk fartygskredit aktiebolag. Goda skäl tala därför för, att dessa anstalter i nu förevarande hänseende jämställas med Svenska skeppshypotekskassan och Svensk fartygskredit aktiebolag.

I anslutning till nämnda skrivelse har redareföreningen i skrivelse den 21 mars 1958 lämnat vissa uppgifter om den totala omfattningen av de lån som beviljats med säkerhet av inteckning i svenska fartyg. Enligt dessa uppgifter svarar skeppshypotekskassan och fartygskreditaktiebolaget för sådan utlåning om tillhoppa 62 resp. 116 milj. kronor. Motsvarande utlåning från de under försäkringsinspektionens kontroll stående försäkringsinrättningarna uppgår till 46 milj. kronor. Bankernas utlåning mot säkerhet av inteckning i fartyg uppskattas till mellan 100 och 150 milj. kronor. Utlåningen från statens lånefond för den mindre skeppsfarten uppgår till 14 milj. kronor. Vidare svarar de understödsföreningar som står under riksförsäkringsanstaltens kontroll för en utlåning mot säkerhet i fartygsinteckningar om tillhoppa 58 milj. kronor. Beträffande motsvarande utlåning från de stiftelser som står under länsstyrelsernas kontroll anföres att någon tillförlitlig siffra icke varit möjlig att erhålla.

I skrivelsen den 21 mars 1958 har redareföreningen vidare uttalat att, för den händelse säkerhetshänsyn skulle anses kräva en viss begränsning i de av föreningen föreslagna åtgärderna, en metod skulle vara att sätta en lägre utlåningsprocent av vederbörande fartygs värde. Det kunde även tänkas att föreskriva en viss maximialder för det fartyg som är objekt för belåningen. Slutligen kunde ifrågakomma att inskränka kretsen av de kreditgivare som skulle omfattas av de nya reglerna.

Departementspromemorian

I promemorian lämnas till en början en redogörelse för bakgrunden till och den närmare innebörden av aktiebolagslagens bestämmelser i 72 § rörande skuldregleringsfond. Härom anföres följande:

Bestämmelserna utgår från den uppfattningen att ett aktiebolag, vars verksamhet i förhållandevis stor utsträckning baseras på upplånat kapital, måste genomsnittligt sett anses vara mindre väl konsoliderat än ett bolag, som till större delen är finansierat med eget kapital. I lagen har uppställts den normen, att konsolidering är påkallad då bolagets skulder överstiger summan av dess eget bundna kapital (aktiekapital, reservfond och skuldregleringsfond). Att skulderna överstiger det bundna kapitalet har emellertid enligt lagen ingen annan påföljd än att dels en viss avsättning av uppkommande årsvinst skall ske till reservfond eller skuldregleringsfond och dels att en viss begränsning i bolagets rätt att dela ut vinst inträder; utdelningen får ej överstiga fem procent av bolagets behållna förmögenhet enligt balansräkningen, med mindre ett lika stort belopp som det vilket därutöver utdelas ytterligare avsättes till reservfonden eller skuldregleringsfonden.

Vid tillämpning av bestämmelserna om skuldregleringsfond skall bland skulderna ej inräknas gäld för vilken lämnats viss närmare angiven säkerhet. Även om ett företags möjlighet att ställa realsäkerhet av ifrågavarande slag och därigenom erhålla kredit på förmånliga villkor kan sägas uttrycka en starkare ställning hos företaget, som motiverar ifrågavarande undantag, är emellertid undantagen i viss mån betänkliga ur den synpunkten, att bolagets övriga skuldsättning, mot vilken kanske endast egendom av mera osäkert värde kommer att svara, kan vara så mycket mer tryckande och äventyrlig för bolaget. Med hänsyn därtill har lagstiftningen strängt begränsat de kategorier av säkerhet som i förevarande avseende godtages. Att märka är således att t. ex. in-teckning i industrifastigheter icke godtages.

I promemorian erinras här efter om det vid aktiebolagslagens tillkomst gjorda undantaget från reglerna rörande skuldregleringsfond såvitt angår lån mot fartygsinteckning i Svenska skeppshypotekskassan samt om det skäl som därvid åberopades för detta undantag, nämligen att det med hänsyn till de förutsättningar under vilka skeppshypotekskassan ägde bevilja lån mot säkerhet i fartygsinteckning icke torde kunna hysas några allvarigare farhågor mot att medgiva avdrag för gäld på grund av lån mot in-teckningssäkerhet hos kassan. Vidare framhålles att bestämmelserna rörande utlåning från kassan utvisar, att stränga normer måste iakttagas vid utlåningen. Principiellt sker belåning endast mot säkerhet i nya eller genomgripande moderniserade fartyg. Lån må icke beviljas till högre belopp än femtio procent av det värde till vilket fartyget av styrelsen uppskattas. Värdet bestämmes regelmässigt betydligt lägre än kontraktspris, byggnadsvärde och marknadsvärde, eftersom fartyg anses förhållandevis värdeosäkra. Lån får i allmänhet beviljas på högst tio års återbetalningsskyldighet.

När sedermera genom kungörelsen den 18 februari 1955 förordnades, att vid tillämpning av bestämmelserna i 72 § 1 mom. bland aktiebolags skulder ej skall inräknas gäld till Svensk fartygskredit aktiebolag för vilken lämnats godkänd säkerhet av in-teckning i fartyg var, enligt vad som vidare anföres i promemorian, utgångspunkten att även detta kreditföretag i sin lån-

givning följde särskilt försiktiga normer. Fartygskreditaktiebolaget började sin verksamhet år 1953 och bolaget har, i enlighet med statsmakternas intentioner, kommit att fungera som institut för belåning av större maskindrivna fartyg, speciellt tankbåtar, samtidigt som skeppshypotekskassans kreditgivning koncentrerats på det mindre och medelstora tonnaget. Enligt de bestämmelser som gäller i fråga om bolagets låneverksamhet skall dess krediter säkerställas enligt i huvudsak samma grunder som gäller för skeppshypotekskassan. I den mån skiljaktigheter föreligger, torde dessa innebära att fartygskreditbolagets säkerhetskrav sträcker sig något längre än skeppshypotekskassans.

Ett starkt skäl för en åtgärd i den av redareföreningen begärda riktningen ligger enligt promemorian däri, att det beträffande lån mot fartygsinteckningar redan gjorts undantag från reglerna rörande skuldregleringsfond såvitt angår två kreditinstitut, skeppshypotekskassan och fartygskreditaktiebolaget. En förutsättning för bifall till redareföreningens hemställan bör emellertid vara att man kan finna garantier för att krediter mot fartygsinteckningar av andra kreditgivare ges med samma försiktighet som av de två undantagna kreditinrättningarna. Att, såsom redareföreningen föreslagit, med skeppshypotekskassan och fartygskreditaktiebolaget likställa vissa kategorier kreditgivare därför att de står under viss offentlig kontroll torde dock icke vara riktigt. Den ifrågavarande offentliga kontrollen har nämligen icke sådan innebörd och sådant syfte att fartygsinteckningar kommer att tagas såsom pant för lån endast under förutsättningar likvärdiga med dem som tillämpas av de två undantagna kreditinstituten med deras stränga regler i detta hänseende. Vad särskilt angår statens lånefond för den mindre skeppsfarten framhålles i promemorian, att denna har ett speciellt syfte, nämligen att genom lånestöd främja en ur allmän synpunkt önskvärd förnyelse av rikets bestånd av fartyg med en bruttodräktighet av högst 500 registerton. I enlighet med detta syfte kan, såsom framgår av kungörelsen den 6 juni 1957 (nr 340) om statens lånefond för den mindre skeppsfarten, lån ges upp till åttio procent av fartygets anskaffningspris vid köp eller, vid lån för modernisering av fartyg, åttio procent av värdet efter moderniseringen.

Den naturligaste vägen att tillgodose redareföreningens önskemål är enligt promemorian att medge, att gäld mot inteckning i fartyg icke skall inräknas bland skulderna vid tillämpning av reglerna om skuldregleringsfond under förutsättning att inteckningen faller inom en betryggande värdegräns, bestämd till vissa procent av fartygets värde. Med hänsyn särskilt till den osäkerhet som vidlåder fartygsinteckningar bör emellertid procenttalet sättas väsentligt lägre än de sextio procent som aktiebolagslagen fastställer beträffande vissa fastigheter och som hänför sig till fastigheternas taxeringsvärde. Belåningsprocenten föreslås till trettio procent av fartygets värde. Med en så försiktigt dragen gräns bör man enligt promemorian kunna undvika att skilja mellan olika slag av kreditgivare och att uppställa andra förutsättningar, (t. ex. beträffande fartygens ålder), något som torde i sak vara önskvärt för rederierna och ur lagteknisk synpunkt är en fördel. Med

en dylik lösning, som förutsätter att ändring sker i 72 § 2 mom. aktiebolagslagen, synes anledning icke föreligga att för framtiden bibehålla särbestämmelser för skeppshypotekskassan och fartygskreditaktiebolaget. Beträffande lån som lämnats av dessa kreditinstitut före lagändringens ikraftträdande föreslås dock att äldre bestämmelser alltjämt skall gälla.

Vad angår frågan om det fartygsvärde som bör ligga till grund för beräkningen uttalas i promemorian att det med hänsyn särskilt till de olika nedskrivningsregler som tillämpas inom skilda bolag knappast är lämpligt att anknyta till det värde vartill vederbörande fartyg upptagits i bolagets balansräkning. Ett riktigare värde torde erhållas, om man väljer fartygets försäkringsvärde. Detta kan lämpligen anges som det värde vartill fartyget i svensk försäkringsanstalt eller utländsk försäkringsanstalt, som har rätt att driva försäkringsrörelse här i riket, är civilförsäkrat mot totalförlust.

I propositionen lämnas å s. 9—12 en redogörelse för innehållet i de överpromemorian avgivna remissyttrandena.

Departementschefen

Vid lagrådsremissen anförde *föredragande departementschefen, statsrådet Lindell*, följande:

»En av de mera betydelsefulla nyheter som infördes när den nu gällande aktiebolagslagen kom till år 1944 var reglerna i 72 § 1 mom. om skyldighet för bolag att avsätta medel till reservfonden eller en skuldregleringsfond och om begränsning av rätten att verkställa vinstutdelning, så länge skulderna överstiger summan av aktiekapitalet, reservfonden och skuldregleringsfonden. Emellertid ansågs att skuldsättning på längre sikt, grundad på belåning av inteckningar i fastigheter av mera värdebeständigt slag, är ekonomiskt väl försvarlig, även om skuldsättningen överstiger bolagets eget kapital. Med hänsyn till de förutsättningar, under vilka Svenska skeppshypotekskassan äger bevilja lån mot säkerhet i fartygsinteckning, ansågs att några allvarliga farhågor icke heller kunde hysas mot att medgiva avdrag även för gäld på grund av lån mot inteckningssäkerhet hos kassan. I enlighet med det anförda har i 2 mom. nämnda paragraf föreskrivits, att vid tillämpning av den allmänna bestämmelsen i 1 mom. bland skulderna ej skall inräknas gäld, för vilken ställts säkerhet av inteckning inom sextio procent av senast fastställda taxeringsvärdet för vissa slag av fastigheter, huvudsakligen jordbruks- och bostadsfastigheter. Vidare skall bland skulderna ej inräknas gäld till Svenska skeppshypotekskassan eller annan inrättning som Kungl. Maj:t bestämmer, för vilken bolaget lämnar godkänd säkerhet av inteckning i fartyg. I enlighet med sistnämnda bemyndigande har Kungl. Maj:t i kungörelse år 1955 förordnat, att bland aktiebolags skulder ej skall inräknas gäld till Svensk fartygskredit aktiebolag, för vilken lämnats godkänd säkerhet av inteckning i fartyg.

Såsom framgår av den föregående redogörelsen har Sveriges redareförening, med åberopande av den förskjutning som under senare år inträtt

i sjöfartsnäringsens kreditförhållanden, hemställt om åtgärder i syfte att vid tillämpning av bestämmelserna om avsättning till reservfond och skuldregleringsfond skall undantagas gäld även till andra fartygskreditgivare än skeppshypotekskassan och fartygskreditaktiebolaget.

I den departementspromemoria som upprättats med anledning av framställningen har föreslagits, att det nuvarande undantagsstadgandet i 72 § 2 mom. b) aktiebolagslagen beträffande lån till skeppshypotekskassan eller annan inrättning som Kungl. Maj:t bestämmer skall ersättas med en generell regel av innebörd, att vid tillämpning av bestämmelserna i 1 mom. nämnda paragraf ej skall bland skulderna inräknas gäld, för vilken bolaget lämnar säkerhet av inteckning i fartyg inom trettio procent av fartygets värde. Såsom nämnda värde skall enligt förslaget anses det belopp, till vilket fartyget i svensk försäkringsanstalt eller utländsk försäkringsanstalt, som har rätt att driva försäkringsrörelse här i riket, är civilförsäkrat mot totalförlust.

Vad sålunda föreslagits har allmänt biträtts i remissyttrandena, och jag vill även för egen del med hänsyn till vad som upplysts angående nuvarande kreditförhållanden för sjöfarten, tillstyrka den generella regel som förordats i promemorian. Med den försiktiga gränsdragning som föreslås synes det ej vara anledning att skilja mellan olika slag av kreditgivare eller eljest uppställa särskilda förutsättningar. Tillräckliga skäl synes icke heller föreligga att i fortsättningen bibehålla särskilda regler för skeppshypotekskassan och fartygskreditaktiebolaget; med de försiktiga värderingsregler som vid långivningen tillämpas av dessa kreditinstitut torde, såsom ock framgår av vad fartygskreditaktiebolaget yttrat, den föreslagna lagändringen icke i någon mera avsevärd grad komma att försämra låntagarnas ställning. Av skäl som försäkringsinspektionen anfört torde emellertid regeln om vad som skall anses såsom fartygets värde böra jämkas så, att som fartygsvärde skall gälla det värde som av svensk försäkringsanstalt eller utländsk försäkringsanstalt, som har rätt att driva försäkringsrörelse här i riket, åsatts fartyget vid civilförsäkring mot totalförlust.

Den föreslagna lagändringen torde böra träda i kraft den 1 juli 1959. I fråga om lån som före nämnda dag lämnats mot godkänd säkerhet av inteckning i fartyg torde dock hittillsvarande regler alltjämt böra gälla. Särskild övergångsbestämmelse härom torde böra upptagas i lagen liksom vid upphävandet av den kungörelse som utfärdats i anslutning till ifrågakvarande lagrum i dess nuvarande avfattning.»

Lagrådet

Lagrådet har lämnat förslaget utan erinran utom såvitt avser övergångsbestämmelsen, varom lagrådet yttrat:

»I fråga om lån som före lagändringens ikraftträdande lämnats mot godkänd säkerhet av inteckning i fartyg torde, såsom departementschefen anfört, hittillsvarande regler alltjämt böra gälla. De hittillsvarande reglerna avse Svenska skeppshypotekskassan och annan inrättning som Konungen

bestämmer. Den vid lagförslaget fogade övergångsbestämmelsen nämner emellertid blott Svenska skeppshypotekskassan, varjämte en liknande övergångsbestämmelse förutsättes skola meddelas vid upphävandet av den kungörelse som utfärdats i anslutning till ifrågavarande lagrum i dess nuvarande avfattning. Det synes lagrådet naturligt att låta den vid lagförslaget fogade övergångsbestämmelsen omfatta jämväl sistnämnda fall. Lagrådet hemställer därför, att orden »till Svenska skeppshypotekskassan» måtte få utgå ur den föreslagna övergångsbestämmelsen.»

Med anledning av vad lagrådet anfört har förslagets övergångsbestämmelse jämkats. Då den av lagrådet förordade formuleringen enligt *föredragande departementschefen, statsrådet Kling*, syntes kunna föranleda viss tvekan om bestämmelsens rätta innebörd har övergångsbestämmelsen i propositionen givits det innehåll, att lagrummets äldre lydelse skall gälla såvitt fråga är om gäld till Svenska skeppshypotekskassan eller annan inrättning, som Konungen med stöd av bemyndigandet i 72 § 2 mom. b) äldre lydelsen bestämt, samt för gälden före nämnda dag lämnats godkänd säkerhet av inteckning i fartyg.

Utskottet

Utskottet har icke funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag och får alltså hemställa,

att förevarande proposition, nr 142, måtte av riksdagen bifallas.

Stockholm den 5 maj 1959

På första lagutskottets vägnar:

OLOV RYLANDER

Vid detta ärendes behandling har närvarit:

från första kammaren: herr Branting, fru Gärde Widemar, herrar Per Olofsson, Lindgren, Per-Olof Hanson, Erik Svedberg, Robert Johansson och Arvidson;

från andra kammaren: herrar Rylander, Hedqvist, fru Johansson, herrar Onsjö, Östrand, Fröding, Edlund och fröken Bergegren.